

Wytyczne dla osób oceniających

Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
NOWEFIO na lata 2021-2030

EDYCJA 2025

SPIS TREŚCI

I. Rola ekspertów w programach NIW-CRSO.....	3
Eksperci.....	3
Cele Programu NOWEFIO a eksperci.....	3
Eksperci a Oferenci.....	4
Warsztat pracy eksperta	4
Jak wygląda procedura oceny i jak się do niej przygotować?	4
Plan pracy eksperta	5
Ogólne zasady oceny merytorycznej ofert	5
O czym należy pamiętać przed zatwierdzeniem karty oceny?	6
II. Ocena w Rządowym Programie Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (NOWEFIO).....	8
Priorytet 2.: Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego	8
Priorytet 3.: Organizacje obywatelskie w życiu publicznym	8
Priorytet 4.: Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich	9
Kryteria merytoryczne	10
1. Kryterium merytoryczne: cele i diagnoza	12
2. Kryterium merytoryczne: działania.....	15
3. Kryterium merytoryczne: rezultaty, wpływ, trwałość	17
4. Kryterium merytoryczne: potencjał	19
5. Kryterium merytoryczne: budżet	20

I. Rola ekspertów w programach NIW-CRSO

Eksperci

Eksperci pełnią jedną z kluczowych ról dla prawidłowej realizacji Programów NIW-CRSO: Rządowego Programu NOWEFIO, a co za tym idzie – do osiągnięcia ich celów. Zainteresowanie konkursami wśród organizacji sektora pozarządowego jest bardzo wysokie – przewyższające dostępne na realizację Programów środki. W związku z tym rolą ekspertów jest **odrzuć projekty niewpisujących się w dany Program, przygotowanych w sposób niegwarantujący osiągnięcia celów Programu oraz wskazanie projektów, które w najwyższym stopniu wpisują się w dany Program oraz złożona Oferta gwarantuje ich prawidłową realizację.**

Zatem zadanie ekspertów stanowi **WYSOKĄ ODPOWIEDZIALNOŚĆ** – zarówno w szerszym kontekście – osiągnięcia celów danego, ocenianego Programu, jak i w węższym – poprzez stworzenie możliwości do rozwoju i realizacji działań przez organizacje otrzymujące dotacje, przy jednoczesnym odmówieniu dofinansowania innym podmiotom.

Należy także zaznaczyć, iż wszystkie podmioty uczestniczące w konkursie po jego rozstrzygnięciu, **otrzymują dostęp do zanonimizowanych kart ocen – ważne jest zatem, aby karta oceny Oferty posiadała walor edukacyjny – wskazywała Oferentom na popełnione błędy, pozwalała na naukę oraz złożenie poprawionego wniosku w kolejnych konkursach, a jej treść wyczerpująco uzasadniała przyznaną punktację.**

Cele Programu NOWEFIO a eksperci

Celem Rządowego Programu NOWEFIO jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce. Wszystkie organizacje powinny mieć równą możliwość na otrzymanie dotacji – jedynie na podstawie złożonej Oferty. Duże, doświadczone organizacje o wysokim budżecie posiadają wyższe szanse na przygotowanie Oferty o wyższej jakości – zgodnie z logiką projektową, napisaną językiem projektowym – zawierającą specjalistyczne tzw. słowa klucze, dostosowaną do kryteriów oceny.

Rolą ekspertów jest zwrócenie uwagi oraz dokonanie oceny Ofert nie tyle z perspektywy technicznego przygotowania projektu, a w głównej mierze docenienie inicjatyw oddolnych, zakorzenionych w środowisku lokalnym, faktycznie wynikających z istniejących sytuacji, często proponowanych do realizacji przez małe, lokalne podmioty. Karta oceny merytorycznej, w związku z koniecznością jej standaryzacji, wymusza

skupienie uwagi eksperta na elementach logiki projektowej, należy zawsze pamiętać, iż NOWEFIO ma służyć rozwojowi sektora pozarządowego, a nie corocznemu finansowaniu działalności bieżącej organizacji, wzmocnieniu pozycji dużych, silnych podmiotów funkcjonujących w sektorze pozarządowym.

Eksperci a Oferenci

Niezwykle istotną kwestią związaną z uczestnictwem ekspertów w procesie oceny wniosków, jest ich relacja z Oferentami. Mimo iż z założenia ocena merytoryczna jest oceną subiektywną, szczególnie ważnym jest, aby zapewnić Oferentom równe szanse – nie dopuścić do sytuacji, w której ekspert oceniający ofertę budzi wątpliwości pod względem relacji z organizacją, której Ofertę ocenia. Dlatego każdy ekspert podpisując umowę zobowiązany jest podpisać także deklarację bezstronności. Zakłada ona, iż eksperci podejmą wszelkie działania zmierzające do uniknięcia ryzyka konfliktu interesów, które mają lub mogą mieć wpływ na bezstronne i obiektywne dokonanie oceny. **W przypadku zaistnienia konfliktu interesów oceniający powinien to zgłosić do NIW-CRSO oraz wycofać się z oceny danej oferty.**

Warsztat pracy eksperta

Ekspertami zewnętrznymi oceniającymi oferty w ramach konkursu NOWEFIO mogą być osoby, których wiedza i doświadczenie zawodowe odpowiadają zakresowi merytorycznemu Konkursu, dają rękojmię dokonywania oceny merytorycznej wniosków, a także posiadają doświadczenie w pracy lub współpracy z sektorem pozarządowym.

Jak wygląda procedura oceny i jak się do niej przygotować?

W przypadku oceny merytorycznej jeden ekspert przeprowadza ewaluację ok. 20-30 ofert (w zależności od liczby złożonych projektów w danej edycji). Wszystkie wnioski do oceny zostaną przekazane jednorazowo za pomocą Systemu Obsługi Dotacji (www.generator.niw.gov.pl).

Bardzo ważne jest wcześniejsze zgłoszenie, jeżeli ekspert nie ma możliwości oceny otrzymanej liczby ofert – im szybciej NIW-CRSO otrzyma to zgłoszenie, tym lepiej!

Dane ekspertów oceniających poszczególne oferty nie są udostępniane Oferentom. Po rozstrzygnięciu Konkursu, NIW-CRSO opublikuje listę wszystkich ekspertów oceniających oferty złożone w ramach Konkursu, bez przypisania ich do konkretnych ekspertów.

Organizacje nie mają możliwości odwołania się od oceny merytorycznej ofert. Dlatego niezwykle ważne jest odpowiednie uzasadnienie liczby przyznanych punktów, aby nie budziło ono żadnych wątpliwości ze strony Oferenta.

Plan pracy eksperta

1. Podstawowym zadaniem eksperta przed przystąpieniem do oceniania ofert jest opracowanie własnego warsztatu pracy – tj. m.in. wybór właściwego sposobu organizacji pracy, wyznaczenie harmonogramu i odpowiednie rozplanowanie czasu pracy.
2. Bardzo ważnym i niezbędnym elementem pracy eksperta jest zapoznanie się z pełną dokumentacją konkursową, w szczególności:
 - a. Rządowym Programem Fundusz inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030;
 - b. Regulaminem Konkursowym Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030, edycja 2025;
 - c. Plikiem zawierającym najczęściej zadawane pytania dot. konkursu.
3. Do każdego z ekspertów przypisany będzie opiekun - pracownik NIW-CRSO. Jego zadaniem będzie wsparcie Eksperta na każdym etapie oceny.
4. Przed dokonaniem oceny należy przeczytać ofertę w całości. Nie można wydawać opinii na temat oferty, znając tylko jej fragmenty.
5. Ekspert powinien zapoznać się z ofertami mając na uwadze wytyczne dotyczące oceny.
6. Kolejnym etapem jest dokonanie oceny merytorycznej, zgodnie z kryteriami oceny.
7. Ocena merytoryczna ofert dokonywana jest w karcie oceny wniosków w Systemie Obsługi Dotacji.

Ogólne zasady oceny merytorycznej ofert

- **Ocena merytoryczna jest oceną całej oferty.** Poszczególne pola w karcie oceny nie są odzwierciedleniem/odbiciem pól tekstowych oferty - kryteria i ich uszczegółowienia nie są przypisane do konkretnych pól tekstowych oferty.
- Uzasadnienie każdego z kryteriów powinno być rzetelne i odzwierciedlać liczbę przyznanych punktów. **W uzasadnieniu każdorazowo należy szczegółowo wyjaśnić przyczynę odjęcia punktów wskazując na konkretne braki i nieścisłości.**
- **W przypadku zauważenia niezgodności którejkolwiek części oferty (szczególnie dot. opisów i oświadczeń) ze stanem faktycznym – należy zawrzeć o tym informację w karcie oceny i niezwłocznie zgłosić ten fakt do opiekuna w NIW-CRSO.**

Należy także pamiętać, że:

- Ocena jest bezwarunkowa – nie ma możliwości poprawienia oferty przez Oferenta;
- **W toku oceny merytorycznej działalność Oferenta nie powinna być wartościowana** – organizacje powinny mieć równe szanse na otrzymanie dotacji bez względu na rodzaj prowadzonej działalności pożytku publicznego. Działalność statutowa organizacji może być różnorodna, niszowa, mało znana, ale nie może być oceniana jako gorsza. Oceniający nie powinien ulegać znajdującym się w ofercie emocjonalnym przekazom.
- Ekspert powinien skupić się na ocenie danych zawartych w ofercie, a nie bazować na ogólnodostępnych informacjach o organizacji (ma to szczególne zastosowanie w przypadku dużych ogólnopolskich organizacji).
- Przyznanie dotacji oznacza nałożenie na beneficjenta odpowiedzialności, z którą niektóre organizacje mogą sobie nie poradzić. Dlatego oceniając potencjał organizacji należy zastanowić się czy dysponuje ona wystarczającymi zasobami pozwalającymi **udźwignąć ciężar wykonania zadania i rozliczenia dotacji. Jeżeli istnieją uzasadnione obawy, że organizacja może mieć problem z wykonaniem zadania i rozliczeniem dotacji to powinno to znaleźć odzwierciedlenie w punktacji.**
- **W ofercie ma być widoczna dusza organizacji – a nie znakomita technologia pisania wniosku.** Mało specjalistyczny język, czy nawet błędy językowe we wniosku nie powinny wpływać na jego ocenę merytoryczną.

Jeśli będzie ku temu podstawa, należy odjąć punkty w każdym z kryteriów, tzn., jeśli ta sama przesłanka stanowi podstawę obniżenia punktacji w jednym kryterium, oznacza to, że można obniżyć punktację za tą samą przesłankę w kolejnym kryterium. Bardzo dobrym przykładem mogą być błędy wskazane w diagnozie, które będą rzutowały na plan działań. Każde kryterium powinno być traktowane niezależnie.

O czym należy pamiętać przed zatwierdzeniem karty oceny?

Przed zakończeniem oceny Ekspert jeszcze raz powinien przeczytać kartę oceny, aby uniknąć niepotrzebnych błędów. Akceptując ostateczną ocenę merytoryczną oferty Ekspert powinien pamiętać o dobrych praktykach, tj.:

1. Zawsze należy sprawdzić, czy punkty w poszczególnych kryteriach zostały przyznane!
2. Każde obniżenie punktacji musi zostać uzasadnione – należy wskazać konkretnie, za co obniżono punktację!

3. Nie należy kopiować uzasadnień z innych wniosków i między kryteriami.
4. Nie należy wpisywać w uzasadnieniu oceny „jak wyżej”.
5. Każda ocena musi być zindywidualizowana, a uzasadnienie odnosić się bezpośrednio do treści ocenianego wniosku.
6. Należy unikać zwrotów: *zbyt ogólnie (...), wniosek jest niedopracowany (...), w sposób zbyt lakoniczny opisano (...)*
7. Należy unikać zdań wielokrotnie złożonych, języka obraźliwego, potocznego.
8. Ocena poszczególnych kryteriów musi być przeprowadzona zgodnie z wytycznymi.
9. Przed zakończeniem oceny należy zweryfikować poprawność językową i gramatyczną.
Zawsze należy sprawdzić, czy punkty zostały przyznane.
10. Przed zatwierdzeniem karty oceny należy ją ponownie przeczytać!

II. Ocena w Rządowym Programie Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (NOWEFIO)

Rządowy Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (NOWEFIO)

Głównym celem Programu jest zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne przez poprawę samoorganizacji społecznej, wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym oraz wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa samoorganizacji społecznej.
2. Wzrost znaczenia sektora obywatelskiego w życiu publicznym.
3. Wzmocnienie instytucjonalne sektora obywatelskiego w Polsce.

Priorytety

Priorytet 2.: Organizacje obywatelskie na rzecz dobra wspólnego

W ramach Priorytetu 2. wspierana będzie aktywność społeczna na rzecz dobra wspólnego. Projekty realizowane w ramach tego Priorytetu powinny pozwolić na zwiększanie aktywności i samoorganizacji obywatelskiej w efekcie przyczyniając się do budowania i powiększania kapitału społecznego (tworzenia więzi społecznych, budowania zaufania, aktywności wolontariackiej w organizacjach obywatelskich).

W przypadku Priorytetu 2 należy w szczególności wziąć pod uwagę stopień aktywizacji beneficjentów w ramach zadania. Na ile będą oni biernymi odbiorcami zaproponowanych przez Oferenta działań, a na ile będą faktycznie, aktywnie uczestniczyć w realizacji zadania?

Priorytet 3.: Organizacje obywatelskie w życiu publicznym

Projekty realizowane w ramach Priorytetu 3. powinny przyczyniać się do zwiększania obecności organizacji obywatelskich w życiu publicznym, wspierania dialogu obywatelskiego, procesów konsultacji, tworzenia forum debaty publicznej, budowania potencjału organizacji przez kształtowanie wizerunku organizacji obywatelskich w przestrzeni publicznej.

W przypadku Priorytetu 3 należy w szczególności wziąć pod uwagę praktyczny aspekt zaproponowanych do realizacji działań. Czy będą to projekty głównie teoretyczne, czy faktycznie przyczynią się do zwiększenia aktywności obywateli i organizacji w życiu publicznym?

Priorytet 4.: Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich

Projekty realizowane w ramach Priorytetu 4. powinny przyczyniać się do poprawy zarządzania w organizacjach obywatelskich, budowania struktur, tworzenia i doskonalenia zasobów, tworzenia i rozwijania strategii działania organizacji, w tym strategii fundraisingowych, wypracowywania i wdrażania standardów działania organizacji, dotyczących np. zarządzania, oceny skuteczności działań organizacji, przejrzystości i otwartości, w tym upowszechniania w przystępny i przejrzysty sposób informacji o prowadzonych działaniach, kosztach i źródłach finansowania, kosztach pozyskiwania funduszy.

W przypadku Priorytetu 4 należy w szczególności przeanalizować na ile projekt ma charakter systemowy

- odpowiada na istotny problem/potrzebę sektora pozarządowego? Przyczynia się do jej rozwiązania/łagodzenia? Jego efekty będą dostępne i możliwe do wykorzystania przez szerokie grono organizacji?

Projekty w Priorytecie 4 muszą mieć charakter szeroki, systemowy, a zatem należy zwrócić uwagę na potencjał organizacji do realizacji takiego działania - na ile organizacja jest w stanie wprowadzić zmianę systemową?

Zakres działań możliwych do zrealizowania w ramach Priorytetów 2-4 obejmuje wszystkie sfery zadań publicznych wymienione w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.) zwanej dalej UoDPPioW.

Kryteria merytoryczne

KRYTERIA MERYTORYCZNE OCENY

dotyczą ogólnych zasad odnoszących się do treści oferty, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach NOWEFIO. Ogólne kryteria merytoryczne mają charakter uniwersalny, tj. odnoszą się do wszystkich projektów. Ogólne kryteria merytoryczne weryfikowane są na etapie oceny merytorycznej.

Oferta może otrzymać w ramach ogólnej oceny maksymalnie 100 pkt w ramach oceny merytorycznej.

Szczegółowe kryteria merytoryczne w 2025 r.	
	Maksymalna liczba punktów
1. Adekwatność oferty w odniesieniu do celów programu oraz celów i potrzeb jego uczestników i organizacji zaangażowanych w jego realizację	25 pkt.
W przypadku stwierdzenia, że złożona oferta jest niezgodna z celem Programu lub nie wpisuje się w Priorytet, w którym została złożona, lub nie posiada charakteru systemowego w Priorytecie 4 Programu oferta otrzymuje „0” punktów i nie podlega dalszej ocenie. Informację na temat przyznania zero punktów należy zgłosić opiekunowi. Oferta może otrzymać zero punktów wyłącznie po uzyskaniu zgody NIW-CRSO oraz po przedstawieniu w karcie oceny szczegółowego uzasadnienia przyczyn negatywnej oceny oferty.	
2. Jakość planu działań zawartych w ofercie i sposobu jego realizacji.	25 pkt.
3. Wpływ działań zawartych w ofercie na uczestników, organizacje zaangażowane w realizację oferty oraz inne podmioty będące interesariuszami działań. W tym także trwałość rezultatów działań zawartych w ofercie i jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów.	20 pkt.
4. Możliwość realizacji oferty (w partnerstwie formalnym, w ramach oferty wspólnej bądź partnerstwie nieformalnym) z uwzględnieniem doświadczenia jej członków.	20 pkt.
5. Zasadność planowanych kosztów w stosunku do celów, rezultatów i zakresu działań, które obejmuje oferta.	10 pkt.

Eksperti oceniają Ofertę zgodnie z powyższymi kryteriami biorąc pod uwagę poniższą skalę oceny spełnienia kryterium:

Maksymalna liczba punktów	Liczba przyznanych punktów			
	Bardzo wysoka	Wysoka	Umiarkowana	Niska
25 punktów	21-25	16-20	11-15	0-10
20 punktów	18-20	15-17	11-14	0-10
10 punktów	9-10	7-8	5-6	0-4

1. Kryterium merytoryczne: cele i diagnoza

Po wnikliwym zapoznaniu się z treścią Oferty ekspert może przystąpić do dokonania oceny oraz wypełnienia karty oceny merytorycznej Oferty. Pierwsze kryterium oceny merytorycznej dotyczy **adekwatności oferty w odniesieniu do celów programu oraz celów i potrzeb jego uczestników i organizacji zaangażowanych w jego realizację.**

Informacje odnoszące się do powyższych kwestii powinny zostać opisane w szczególności w pkt 3

Syntetyczny opis zadania.

W tym kryterium oceny, w szczególności ekspert ocenia czy oraz w jakim stopniu:

- Złożona Oferta wpisuje się w cel Programu jakim jest Zwiększenie zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne? **(NIE - kryterium ocenione na 0 punktów)**
- Oferta wpisuje się w Priorytet, w którym została złożona? **(NIE - kryterium ocenione na 0 punktów)**
- Zaplanowana Oferta jest adekwatna w odniesieniu do celów i potrzeb jego uczestników i organizacji zaangażowanych w jego realizację (czy zaplanowane działania i cele wynikają z prawidłowo przygotowanej diagnozy)? **0-15 punktów**
- Cele (cel główny i cele szczegółowe) wskazane w Ofercie zostały prawidłowo sformułowane i są realne/możliwe do osiągnięcia? **0-5 punktów**
- Grupa oraz liczba beneficjentów jest właściwie określona, spójna oraz realna do objęcia w ramach planowanych działań? **0-5 punktów**

Liczba punktów przyznanych w ramach kryterium powinna być adekwatna do oceny wskazanej w poniższej tabeli oraz spójna z uzasadnieniem.

W gdy Ekspert uzna, że **Oferta nie wpisuje się w cel główny NOWEFIO, w Priorytet, w którym została złożona lub nie posiada charakteru systemowego (w Priorytecie 4)** – nie została potwierdzona zasadność realizacji planowanego zadania publicznego – ekspert powinien przyznać w tym kryterium **ZERO punktów** oraz **skontaktować się z NIW-CRSO**. W takiej sytuacji pracownicy Biura Programów Horyzontalnych NIW-CRSO weryfikują, czy faktycznie Oferta nie spełnia wskazanego z powyższych kryteriów oraz przekazują informację zwrotną.

Przyczyną obniżenia punktacji w ramach 1 kryterium może być na przykład.:

- Diagnoza celowości realizacji zadania publicznego na wysokim poziomie ogólności;

- Brak istotnych elementów diagnozy (takich jak np. uwzględnienia danych potwierdzających zasadność realizacji zadania¹);
- Błędnie/zbyt ogólnie sformułowany cel główny/cele szczegółowe;
- Brak związku pomiędzy celami szczegółowymi a celem głównym;
- Błędnie określona grupa beneficjentów zadania (np. zbyt szeroko lub wykluczająco);
- Zaplanowanie uczestnictwa w projekcie nierealnej liczby beneficjentów (np. uczestnictwo w projekcie wszystkich mieszkańców danej miejscowości).

¹ UWAGA: nie ma wymogu, aby w Ofercie powoływać się na oficjalne dane. Poziom szczegółowości diagnozy zależy od specyfiki projektu (jego zakresu, skali, poziomu skomplikowania).

PRIORYTET 4 - PROJEKTY SYSTEMOWE

Projekty systemowe powinny spełniać następujące warunki:

- **Szeroki** – co najmniej ponadregionalny (min. 5 powiatów), wojewódzki lub ponad wojewódzki zasięg zadania. Projekty systemowe służą wzmocnieniu sektora pozarządowego w Polsce i podniesieniu jakości oraz standardów jego działań. Powinny odpowiadać na problem, który dotyczy znacznej części sektora pozarządowego. Działania projektu powinny być dostępne dla szerokiej grupy organizacji bądź działaczy sektora.
- **Praktyczne efekty działań.** Rezultaty działań systemowych nie powinny zostać ograniczone do opracowania wskazówek, wyników badań, modelu czy np. projektu zmian prawnych. Powinna zostać także podjęta aktywna próba wdrożenia wypracowanych rozwiązań bądź choćby ich pilotażowego przetestowania. Ta część „wdrożeniowa” powinna stanowić istotną (a nie tylko symboliczną) część działań projektu. W ten sposób projekt systemowy powinien, na ile to możliwe, zapoczątkować trwałe rozwiązanie zdiagnozowanego problemu.
- **Wykorzystanie dotychczasowego potencjału.** Projekty systemowe powinny wykorzystywać (o ile są dostępne) dotychczas przeprowadzone działania oraz zdobyte doświadczenia.

Projekty systemowe **muszą wpisywać się w jeden z poniższych obszarów:**

1. Systemowa poprawa zarządzania w organizacjach obywatelskich oraz wypracowywanie i wdrażanie standardów działania organizacji obywatelskich.
2. Edukacja nt. fundraisingu.
3. Tworzenie i rozwijanie porozumień organizacji obywatelskich.
4. Edukacja nt. informacji i komunikacji w organizacjach obywatelskich.
5. Kampanie społeczne i informacyjne nt. działalności organizacji obywatelskich.

2. Kryterium merytoryczne: działania

Drugie kryterium oceny merytorycznej dotyczy **jakości planu działań zawartych w ofercie i sposobu jego realizacji**.

Opis proponowanych działań w głównej mierze powinien być zawarty w części pkt 4 „Plan i harmonogram działań na rok”.

W tym kryterium oceny, w szczególności ekspert ocenia czy oraz w jakim stopniu:

- Opis planowanych działań tworzy spójną całość, jest adekwatny wobec zidentyfikowanych problemów? **0-10 punktów**
- Harmonogram realizacji projektu jest przejrzysty/klarowny? **0-5 punktów**
- Terminy zawarte w harmonogramie pozwolą na realizację działań z powodzeniem? **0-5 punktów**
- Analiza ryzyka jest trafna, identyfikuje oraz odpowiada na najbardziej prawdopodobne zagrożenia? **0-3 punkty**
- Sposoby minimalizacji ryzyka są adekwatne do zidentyfikowanych zagrożeń? **0-2 punkty**

Liczba punktów przyznanych w ramach kryterium powinna być adekwatna do oceny wskazanej w poniższej tabeli oraz spójna z uzasadnieniem. Przykładowo, uzasadnienie przyznanej oceny umiarkowanej jakości planu działań zawartych w ofercie w kryterium 2 powinno wskazywać na przyczyny odjęcia punktów – wskazywać braki, na podstawie których nie została przyznana ocena bardzo wysoka lub wysoka.

Jakość planu działań zawartych w ofercie i sposobu jego realizacji.			
Liczba przyznanych punktów			
Bardzo wysoka	Wysoka	Umiarkowana	Niska
21-25	16-20	11-15	0-10

Przyczyną odjęcia punktów w ramach 2 kryterium może być na przykład:

- Brak spójności między diagnozą, działaniami a celami projektu: zaplanowanie działań nie przekładających się na realizację celu projektu (z wyłączenie działań związanych z rozwojem instytucjonalnym organizacji);
- Zbyt ogólny/zbyt szczegółowy harmonogram działań;
- Nieadekwatny okres realizacji zaplanowanych działań (np. działania zbyt skumulowane w czasie, działania jednorazowe – np. wydarzenia – realizowane w okresie kilku miesięcy);
- Pominięcie ryzyk o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia.

ANALIZA RYZYKA W PROJEKCIE

W ramach edycji 2025 Oferenci mogą zaplanować projekty roczne, 2 oraz 3- letnie. Na możliwość realizacji zadania wpływać może sytuacja w Ukrainie, inflacja, rosnące ceny usług oraz materiałów.

Ekspert powinien na to zwrócić uwagę!

3. Kryterium merytoryczne: rezultaty, wpływ, trwałość

Trzecie kryterium oceny merytorycznej dotyczy **wpływu działań zawartych w ofercie na uczestników, organizacje zaangażowane w realizację oferty oraz inne podmioty będące interesariuszami działań, w tym także trwałości rezultatów działań zawartych w ofercie i jakości środków mających na celu upowszechnienie rezultatów.**

Bezpośredni efekt planowanych działań na uczestników oraz rezultaty tych działań Oferent powinien opisać w pkt. 5 *Opis zakładanych rezultatów realizacji zadania publicznego.*

W tym kryterium oceny, w szczególności ekspert ocenia czy oraz w jakim stopniu:

- Planowane działania będą miały wpływ na ich uczestników, organizacje zaangażowane w realizację oferty oraz inne podmioty będące interesariuszami działań? **0-10 punktów**
- Rezultaty są mierzalne i realne do osiągnięcia? **0-5 punktów**
- Osiągnięcie rezultatów przyczyni się do realizacji celu projektu? **0-3 punkty**
- Rezultaty działań będą trwałe? **0-2 punkty**

Liczba punktów przyznanych w ramach kryterium powinna być adekwatna do oceny wskazanej w poniższej tabeli oraz spójna z uzasadnieniem.

UWAGA! W Ofercie automatycznie wpisane są rezultaty mierzące realizację celów Programu (powtarzające się w każdej ofercie złożonej ramach danego priorytetu), organizacja wypełnia, zgodnie ze specyfiką projektu wskaźniki liczbowe dla każdego z nich. Ocenie podlega rezultat dotyczący „Liczby wolontariuszy zaangażowanych przy realizacji zadania” wskazany w Priorytecie 2. Pozostałe wskaźniki odnoszące się do programu nie podlegają ocenie. Służą do wewnętrznej weryfikacji realizacji celów programu.

Wpływ działań zawartych w ofercie na uczestników, organizacje zaangażowane w realizację oferty oraz inne podmioty będące interesariuszami działań. W tym także trwałość rezultatów działań zawartych w ofercie i jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów.			
Liczba przyznanych punktów			
Bardzo wysoka	Wysoka	Umiarkowana	Niska
18-20	15-17	11-14	0-10

Przyczyną odjęcia punktów w ramach 3 kryterium może być na przykład.:

- Niski wpływ planowanych działań na ich uczestników;

- Określenie w Ofercie jedynie rezultatów ilościowych (tzw. produktów);
- Określenie nierealnego do osiągnięcia planowanego poziomu rezultatów;
- Źródła monitorowania wskaźników są nieadekwatne do pomiaru rezultatów;
- Niska trwałość rezultatów osiągniętych w ramach projektu.

4. Kryterium merytoryczne: potencjał

Czwarte kryterium oceny merytorycznej dotyczy **możliwości realizacji oferty z uwzględnieniem doświadczenia kadry organizacji i jej partnerów.**

Potencjał Oferenta/ Oferentów, ich wcześniejsza działalność w głównej mierze będzie opisana w części IV

Charakterystyka oferenta.

W tym kryterium oceny, w szczególności ekspert ocenia czy oraz w jakim stopniu:

- Oferent (oraz jego partnerzy) są w stanie zrealizować z sukcesem zaplanowane w Ofercie działania?
0-15 punktów
- Wymagania wobec kluczowych osób zaangażowanych w realizację zadania są określone na wystarczającym poziomie? **0-5 punktów**

Co ważne, oceniając potencjał organizacji w 4 kryterium należy:

- **Oceniać potencjał w stosunku do planowanych działań** (ich skali i zakresu).

Działania mało skomplikowane, realizowanie lokalnie nie wymagają od Oferenta wykazania wielkiego potencjału i doświadczenia. Najważniejsze jest, aby doświadczenie i potencjał Oferenta i jego partnerów dawały wiarygodną możliwość zrealizowania przez nich zaplanowanych działań.

- **Oceniać potencjał zarówno Oferenta, jak i partnerów oraz innych podmiotów zaangażowanych w realizację zadania.**

Przykładowo: mała, lokalna organizacja może nie posiadać potencjału do samodzielnego zrealizowania zadania, ale dzięki włączaniu w jego realizację lokalnej szkoły, szansa na realizację zaplanowanych działań znacząco się zwiększa.

Możliwość realizacji oferty (w partnerstwie formalnym, w ramach oferty wspólnej bądź partnerstwie nieformalnym) z uwzględnieniem doświadczenia jej członków.

Liczba przyznanych punktów

Bardzo wysoka	Wysoka	Umiarkowana	Niska
18-20	15-17	11-14	0-10

Przyczyną odjęcia punktów w ramach 4 kryterium może być na przykład:

- Potencjał Oferenta i partnerów niegwarantujący prawidłowej realizacji zadania.

5. Kryterium merytoryczne: budżet

Piąte kryterium oceny merytorycznej dotyczy **zasadności planowanych kosztów w stosunku do celów, rezultatów i zakresu działań, które obejmuje oferta.**

Budżet jest przedstawiony w części V *Kalkulacja przewidywanych kosztów realizacji zadania publicznego* i w sposób usystematyzowany przedstawia wszystkie wydatki i ich związek z poszczególnymi działaniami.

W tym kryterium oceny, w szczególności ekspert ocenia czy oraz w jakim stopniu:

- Przedstawione koszty są racjonalne do poniesienia w celu realizacji projektu; **0-3 punkty**
- Stawki jednostkowe kosztów są adekwatne i realne; **0-3 punkty**
- Kosztorys nie zawiera kosztów niekwalifikowalnych; **0-3 punkty**
- Wydatki związane z rozwojem instytucjonalnym są uzasadnione i przyczyniają się rozwojowi Oferenta.
0-1 punkt²

W edycji 2025 **kategoria II Koszty obsługi zadania publicznego** planowana i rozliczana jest w sposób ryczałtowy.

W ofercie organizacja ustala wysokość procentową ryczałtu dla kategorii II, wskazując jedynie ogólną kwotę przeznaczoną na koszty administracyjne w danym roku, bez konieczności podawania szczegółowych pozycji. Rozliczenie ryczałtowe niezwalnia Oferenta z obowiązku udokumentowania każdego wydatku dokumentem księgowym, a także bycia jedynym posiadaczem wskazanego rachunku bankowego oraz obowiązku prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej środków finansowych otrzymanych na realizację zadania.

Katalog kosztów które może ponieść Oferent w ramach kategorii II jest zamknięty i dotyczy poniższych kosztów:

- wynagrodzenia koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu;
- wynagrodzenia personelu obsługowego (obsługa kadrowa, księgowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby realizacji zadania publicznego;

² Jeżeli w ofercie takie wydatki nie zostały zaplanowane: 1 punkt.

- koszty paliwa/przejazdów dot. wyjazdów służbowych koordynatora oraz osób zaangażowanych do realizacji zadania;
- wynajmu pomieszczeń oraz opłat z nim związanych (np. opłaty za media, materiały eksploatacyjne) bezpośrednio związanych z realizacją zadania;
- koszty usług pocztowych oraz opłat bankowych związanych z realizacją zadania;
- koszty zakupu programów, licencji niezbędnych do obsługi zadania np. CANVA, Symfonia itp.;
- koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu;
- koszt wyrobienia kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Ryczałt nie podlega szczegółowej ocenie i punktacji, jednak w kontekście całej oferty należy wziąć pod uwagę racjonalność i wysokość ryczałtowanych kosztów, a także ocenić ewentualne nieprawidłowości w uzasadnieniu kosztów ryczałtowych np. przedstawienie wydatków wykraczających poza przewidziany w regulaminie katalog kosztów.

W ramach kategorii I Oferent do wysokości 20% dotacji w danym roku może przeznaczyć na realizację działań związanych z rozwojem instytucjonalnym własnej organizacji.

Działania tego typu mogą obejmować np.:

- podnoszenie kompetencji zespołu, pozyskiwanie wolontariuszy, budowanie bazy członkowskiej;
- prowadzenie działań rzeczniczych lub uczestniczenie w konsultacjach, ciałach dialogu, koalicjach;
- zaplanowanie i realizacja spójnych działań zmierzających do zapewnienia organizacji stabilności, większego zróżnicowania źródeł finansowania działalności, itd.;
- zakup sprzętu, wykonanie **drobnych** remontów nakierowanych na poprawę standardu realizacji misji.

**KOSZTY ROZWOJU INSTYTUCJONALNEGO NIE MUSZĄ BYĆ BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ
ZADANIA PUBLICZNEGO.**

Jeżeli w opinii eksperta taki koszt, mimo braku uzasadnienia, przyczyni się do rozwoju organizacji, można uznać go za kwalifikowalny.

Zasadność planowanych kosztów w stosunku do celów, rezultatów i zakresu działań, które obejmuje oferta.			
Liczba przyznanych punktów			
Bardzo wysoka	Wysoka	Umiarkowana	Niska
9-10	7-8	5-6	0-4

WKŁAD WŁASNY

Zgodnie z Regulaminem wniesienie wkładu własnego finansowego w ramach składanych wniosków wymagane jest wyłącznie w przypadku ponoszenia wydatków o charakterze inwestycyjnym (wymagane sfinansowanie ze środków własnych min. 10% wartości wydatku) – jeżeli Oferenta zaplanował tego typu wydatki, zobowiązany był do zaplanowania wkładu własnego w ramach tegoż wydatku.

Wydatki majątkowe	<p>Wydatki majątkowe to wydatki, które nie są wydatkami bieżącymi. Przeznacza się je na: inwestycje i zakupy inwestycyjne, które prowadzą do powiększenia majątku jednostki. Następuje to poprzez budowę obiektów majątku trwałego bądź poprzez nabywanie aktywów finansowych.</p> <p>Za wydatki majątkowe uważa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • środki trwałe oraz wartości niematerialne o wartości przekraczającej 10 000 zł i okresie użytkowania dłuższym niż 1 rok, gdzie odpisy amortyzacyjne od tych środków i wartości niematerialnych i prawnych nie są dokonywane jednorazowo. • pierwsze wyposażenie budynku, do którego zalicza się wszystkie instalacje wbudowane w konstrukcje budynku na stałe, np. instalacje sanitarne, elektryczne, sygnalizacyjne, komputerowe, telekomunikacyjne, przeciwpożarowe oraz wyposażenie budynku np. wbudowane meble (meble, dywany itp. zaliczamy do pozostałych środków trwałych). • Środki trwałe, które uległy ulepszeniu (modernizacji), gdzie wartość początkowa tych środków powiększa się o sumę wydatków na ulepszenie. W tym, także o nabycie części składowych lub peryferyjnych. Środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy suma wydatków poniesionych na przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję adaptację lub modernizację w danym roku obrotowym przekracza 10 000 zł.
--------------------------	---

	• nabyte wartości niematerialne i prawne o wartości powyżej 10 000 zł, takie jak: autorskie prawa majątkowe, licencje, oprogramowanie komputerowe itp.

Przyczyną odjęcia punktów w ramach 5 kryterium przykładowo może być np.:

- Zawyżone/zaniżone stawki jednostkowe poszczególnych kosztów;
- Wpisanie do kosztorysu kosztów niekwalifikowalnych;
- Błędne zakwalifikowanie kosztu do kategorii I;
- Błędna kwalifikacja wydatku inwestycyjnego jako bieżący;
- Brak wkładu własnego w przypadku wydatku inwestycyjnego.

W przypadku uznania danego wydatku w kosztorysie za niekwalifikowalny, **ekspert oceniający ZOBOWIĄZANY JEST zakwestionować (obniżyć wysokość) wydatku w karcie oceny w części:**
Kwestionowane pozycji wydatków jako niekwalifikowalnych oraz wysokości kosztów jednostkowych wydatków wraz z uzasadnieniem i rekomendowaną kwotą.

KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE TO M.IN.:

Amortyzacja;

Leasing finansowy;

Rezerwy na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań;

Odsetki z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań;

Koszty kar i grzywien;

Nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją zadania, z wyłączeniem nagród wynikających z regulaminów wynagradzania lub innych dokumentów wewnętrznych Oferenta;

Zakup napojów alkoholowych;